

שם שב הרוח, להאיר באותם שבעים שנים, שנכלל מקומו להאיר לעולמים, ולהאיר לשבעים גדולים ממנים שעומדים סביב אותו מקומו של השמש שאמרנו.

בא וראה, כמו זה משה למטה, מאיר לאהרן, צד הדרום. ואחר כך לנשיאים, הצד של הצפון, שפתיב וסוכב אל צפון, והקיף אותם סביב המזבח. אחר כך (במדבר יא) ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם. וזהו על סביבותיו שב הרוח.

בא וראה, בראשונה אותם שבעים זקנים ינקו ממשה, ואותם שבקצה המחנה נאכלו באש הדולקת. והרי העירו, מי גרם להם? כיון שראה משה שלא יכולים להתקיים בלי זקנים, רצה סיוע להאיר לישראל, והקדוש ברוך הוא אמר לו (שם) אספה לי שבעים איש וכו', ואצלתי מן הרוח אשר עליך. זו הרוח של האספקלריה המאירה, במשה היא שורה ולא באחר. משום כך הצטרכו להיות נאורים ממנו, וזהו ועל סביבותיו שב הרוח, להאיר כבאראשונה.

כיון שראה את זה שלמה המלך, אמר (קהלת א) הבל הבלים כו', וזרח השמש. בימי משה, שהאיר השמש לישראל ארבעים שנה, כנגד האור שלמעלה שקבל באותם ארבעים הימים שהיה בהם, ומקצת שנה ראשונה ככלה, שבהם קבל האור שהאיר למטה. ובא השמש, כשהסתלק מן העולם. ואל מקומו שואף, כמו שנאמר (יחזקאל א) ברוך כבוד ה' ממקומו. וזה המקום העליון שמאיר למקום התחתון.

דבר אחר, מקומו התחתון ממש. שואף האור מלמעלה וזרח הוא

הרוח, לאנהרא באינון שבעין שנין, דאתפליל מקומו לאנהרא לעלמין, ולאנהרא לשבעין רבבין ממנן דקיימין סחרניה דההוא מקומו דשמשא דאמרן.

תא חזי, כגוונא דא משה לתתא, אנהיר לאהרן, סטרא דדרום. ולבתר לנשיאים, סטרא דצפון. דכתיב, וסוכב אל צפון, ואקיף לון סחרני מדבחה. לבתר (במדבר יא יז) ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם, ודא היא ועל סביבותיו שב הרוח.

תא חזי, כקדמיתא אינון שבעים זקנים ינקין ממשה, ואינון (שם יא א) דבקצה המחנה אתאכלו בנורא הדליק. והא איתערו, מאן גרים לון. כיון דחזא משה דלא יכלין לאתקיימא בלא זקנים, בעא סיעתא לאנהרא לישראל, וקודשא בריך הוא אמר ליה, (שם יא טו) אספה לי שבעים איש וגו', ואצלתי מן הרוח אשר עליך, דא רוח דאספקלריא דנהרא במשה שריא ולא באחרא. בגין כך אצטריכו לאתנהרא מניה, ודא הוא ועל סביבותיו שב הרוח, לאנהרא כדבקדמיתא.

כיון דחמא שלמה מלכא דא, אמר (קהלת א ב) הבל הבלים וגו', (שם א ה) וזרח השמש.

ביומיו דמשה, דנהיר שמשא לישראל ארבעין שנין, לקבל נהירו דלעילא, דקביל באינון ארבעין יומין דההו בהו, ומקצת שנה ראשונה ככולה, דבהו קבל נהירו דאנהיר לתתא. ובא השמש, כד אסתלק מעלמא. ואל מקומו שואף, כמה דאת אמר (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד ה' ממקומו. ודא מקום עילאה, דנהיר למקום תתאה.

דבר אחר, מקומו תתאה ממש. שואף נהירו מלעילא, וזרח הוא שם, דנהיר תמן

שם, שמאיר שם ללכנה, וזה יהושע, שהואר ממנו, שכתוב (במדבר כו) ונתת מהודך עליו. והעירו, פני משה כפני חמה וכו'. הולך אל דרום - בראשונה, כשהיה בעולם, כל הצדדים האירו, כפי שאמרנו. אבל כעת, כשהסתלק, במקומו זרח ולא יתיר.

ושמו נקרא זהב ירקרק, והסוד הזה פרשוהו החברים, אסתר היתה ירקרקת. צבע אתרוג, והכל אחד. הנהב הזה הוא ראש בנסתר, אף על גב שהוא בנגלה אל הנהב העליון, עד שנמשך ושוה לראשו של גבריאל, כמו שבארנו. ומשום כך הכל הוא בסוד עליון, ונמשך אותו הסוד למטה, הכל בגון אחד.

ועשית פפרת זהב טהור (שמות כה), רבי שמעון אמר, בכל הפרשה הזו מצאנו שנמסרה העבודה ביד משה, פרט לשנים. בכלם כתוב ועשית, ובארון ובאפוד כתוב (שם כה י) ועשו ארון, ועשו את האפוד, ולא כתוב ועשית. מה הטעם בארון לא כתוב ועשית? משום שהארון כולל את משה בתוכו, להאיר ממנו. והצטרכו אחרים לתקן את התקון והיפי שלו, להכניס אותו לתוכו.

באפוד, אינו שלו, ולא להשפמש בו, ולא צריך לו למשה לעשות את עבודת אחיו, שהרי משה הוא מלך, ואהרן שושבין המלך.

ואם תאמר, והרי כתוב (שם כט) והלבשת את אהרן כו', ואפדת לו, ושמת המצנפת על ראשו וגו'. הרי כל זה עבודת משה, והכבוד של אהרן הוא? לא כך, אלא הכבוד של משה הוא, שהרי הקדוש ברוך הוא לא רצה את עבודת אהרן, אלא על ידי משה.

לסיהרא, ודא יהושע, דאתנהיר מניה, דכתיב (במדבר כו) ונתת מהודך עליו. ואתערו, פני משה כפני חמה וכו'. הולך אל דרום, בקדמיתא פד הנה בעלמא, כל סטרין אתנהירו כדאמרן. אבל השתא פד אסתלק, במקומו זרח ולא יתיר.

ושמא דיליה איקרי זהב ירקרק, ורזא דא אוקמוה חבריאי, אסתר ירקרקת היתה. גוון אתרוג, וכולא חד. זהב דא, איהו רישא בסתימו, אף על גב דאיהו באתגליא לגבי זהב עילאה. עד דאתמשכא ושריא לרישא דגבריאל, כמה דאוקימנא. ובגין כך פלא איהו פרזא עילאה, ואתמשכא ההוא רזא לתתא, פלא כגוונא חד.

ועשית פפרת זהב טהור (שמות כה יז), רבי שמעון אמר, בכל פרשתא דא אשפחנא דאתמסר עבידתא בידי דמשה, בר תרין בכלהו פתיב, ועשית. ובארון ובאפוד כתיב (שם כה י) ועשו ארון, ועשו את האפוד, ולא כתיב ועשית. מאי טעמא בארון לא כתיב ועשית, בגין דארון כליל ליה למשה בגיניה, לאתנהרא מניה. ואצטריכו אחרנין לתקנא תיקוונא ושפירו דיליה, למיעל היא לגביה.

באפוד, לאו דיליה הוא, ולא לאשתמשא ביה, ולא אצטריף ליה (דף נג ע"א) למשה למעבד פולחנא דאחוי, דהא משה איהו מלכא, ואהרן שושבין דמלכא.

ואי תימא, והא כתיב (שם כט ה) והלבשת את אהרן כו', ואפדת לו. ושמת המצנפת על ראשו וגו'. הא פולי האי פולחנא דמשה, ויקרא דאהרן איהו. לאו הכי אלא יקרא דמשה איהו, דהא קודשא בריך הוא לא בעא פולחנא דאהרן, אלא על ידי דמשה. ואהרן לא יכיל

ואהרן לא יכל להתקדש אלא על ידי משה. ובהכלל הצטרף אהרן את משה, וכל זה הוא כבודו של משה.

ועשית פפרת, בא וראה, פתוב בפרשה הזו מעשי שמים וארץ וכל אותם החילות ששם, שהרי הקדוש ברוך הוא לא צנה לעשות משכן, אלא כמו שמעשי שמים וארץ, להיות הדיור שלמטה כמו הדיור שלמעלה, ולהתחבר זה עם זה כמו שהנשמה והגוף, שיהיה הכל אחד.

בתוב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. בראשית, הרי פרשה. אבל הסוד של מעשה הכפרת, כאן ברמז שלמעלה, שלשלת של מטטרו"ן, גניזת המשכן, להרים את תרומת הקדש למעלה ומטה. בראשית, הראשית העליונה הכפרת הגנוזה הטמירה, שנמצאת מסוד הנקדה הנסתרת העליונה, והתפרשה פרישות להאיר בתוך האור, להסתתר תוך הסתר. הסתר בתוך הכפרת הזו, מיטטרו"ן מטטרו"ן, שנאחז ממטה למעלה.

בתוך הפחד שהלך באמת בתוך הארץ, היה מוצא האור שאבד אדם הראשון, שנשטמן אותו האור בגן עדן. ועלה למעלה, לא התישב במקומו, שהרי לא היה משלם מכל הצדדים. שהרי השלמות שלמטה היתה חסרה, שהרי אבדה בחטא של אדם הראשון, ירד למטה, ונטמן בתוך עצי הגן, והתפשט שם בכל צדי הגן, עד שנולד חנוף בן ירד.

בין שנולד, היה נמצא סמוך לגן, התחיל אותו האור להאיר בתוכו. התגדל במשחת קדש, ושרה

לאתקדשא אלא על ידא דמשה. ובכלא אצטריך אהרן למשה, וכל האי יקרא דמשה איהו.

ועשית פפרת, תא חזי, פתיב בפרשתא דא עובדא דשמים וארץ, וכל אינון חזילין דתמן, דהא קודשא בריך הוא לא פקיד למעבד משכנא, אלא פגוונא דעובדי שמיא וארעא, למהוי דיורא דלתתא, פגוונא דדיורא דלעילא, ולהתחברא דא בדא פגוונא דנשמתא וגופא, למהוי פלא חד.

בתוב (בראשית א א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. בראשית, הא אוקמוה. אבל רזא דעובדא דכפורתא, הכא ברמיזו דלעילא, שלשלא דמטטרו"ן, גניזא דמשכנא, לארמא ארמות קודשא לעילא ותתא.

בראשית, ראשיתא עילאה פפורתא גניזא טמירא, דאשתפחא מרזא דנקודא טמירו עילאה, ואתפרש פרישו, לאתנהרא גו נהירו, לאתטמרא גו טמירו. טמירא גו האי פפורתא, מיטטרו"ן מטטרו"ן, דאתאחדא מתתא לעילא.

מגו דחילו דאזל בקושטא בגו ארעא, הוה משפח נהירו דאביד אדם קדמאה, דאיטמר ההוא נהירו פגנתא דעדן. וסלקא לעילא, לא אתיישבא בדוכתיה, דהא לא הוה אשתלים מכל סטרין, דהא שלימו דלתתא הוה גרע, דהא אתאביד בחובא דאדם קדמאה נחת לתתא, ואתטמר גו אילגי גנתא, ואתפשט תמן בכל סטרי גנתא, עד דאתיליד חנוף בן ירד.

בין דאתיליד הוה אשתכח סמוך לגנתא, שריאת ההיא נהירו לאנהרא פגווייה, ואתרבי ברבו קודשא, ושריא